

**MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG
RAZVOJA**

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
POSEBNIM UVJETIMA ZA STAVLJANJE BRAŠNA NA TRŽIŠTE**

Zagreb, lipanj 2009.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište sadržana je u članku 2. stavak 4. alineja 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U posljednjih 5 godina od donošenja *Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište* Hrvatska Vlada uspjela je napraviti reda na tržištu brašna, a time posljedično i tržištu pšenice, tržišni viškovi pšenice se otkupljuju, smanjena je prisutnost sive ekonomije, a poboljšana su uvozno-izvozni pokazatelji.

Sirovine i gotovi proizvodi prepoznatljivi su i konkurentni na tržištu, po izboru robe i kvaliteti u samom smo vrhu pekarske proizvodnje u okruženju.

U registre mlinara, uvoznika i proizvođača brašna, namjenskih smjesa i koncentrata – korisnika evidencijskih markica upisano je 193 mlinara, 11 proizvođača namjenskih smjesa i koncentrata, 47 uvoznika brašna, 35 uvoznika namjenskih smjesa i koncentrata, te 7 pravnih subjekata koji se bave prepakiravanjem brašna. Prema evidencijama Ministarstva 10 najvećih mlinara proizvede 70% domaćeg brašna (od cca 400 000 tona), a 5 najvećih uvoznika uveze 73% brašna iz uvoza (od cca 2 200. tona).

Kod jednog dijela, uglavnom manjih pekara, ranijih godina određene poteškoće i strah izazivao je Pravilnik o količini brašna utrošenoga za proizvodnju pojedinih pekarskih proizvoda koji je predvidio i propisao da pekari moraju voditi *Knjigu evidencije utroška brašna* - evidencijsku knjigu (KEUB), zbog čega je ranijih godina određeni broj pekara bio zatvaran. Podsjećamo da je glavni cilj, kako Zakona tako i Pravilnika, upravo bilo suzbijanje sive ekonomije u ovom sektoru.

Naime prema podacima iz godišnjeg izvješća Državnog inspektorata, koji temeljem Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište kontinuirano obavlja nadzor nad poslovanjem mlinara i pekara, razvidno je Državni inspektorat tijekom 2008. godine obavio 1875 inspekcijskih nadzora kod subjekata koji se bave proizvodnjom i prometom pekarskih proizvoda te utvrdio 582 prekršaja. Kod nadziranih subjekata još uvijek je prisutan određeni broj prekršaja (30%) iako je broj utvrđenih prekršaja značajno u opadanju u odnosu na prethodne godine (2007. 38%; 2006. 48%).

Stoga je pripremljen prijedlog izmjena i dopuna Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište, iz razloga što uvoznici brašna, namjenskih smjesa i koncentrata nisu Ministarstvu bili obvezni dostavljati izvješća o uvezenim količinama brašna stoga je dopuna bila neophodna radi usklađenosti evidentiranih količina brašna iz uvoza s evidencijama o izdanim markicama. Daljnji razlog za izmjene proizilazi iz nalaza Državnog inspektorata u nadzorima pekarnica iz kojih je uočena potreba proširenja obuhvata u evidentiranju količina brašna upotrebljenih za pekarske i druge proizvode u čiji sastav ulazi brašno (kolači, pite i sl) radi usklađenosti evidentiranih količina u knjizi evidencije utroška brašna (KEUB). Isto tako daljnja izmjena proizilazi iz inspekcijske prakse i preporuke sadržane u izvještaju Državnog inspektorata (*str. 32. Izvještaja o radu Državnog inspektorata za 2008. godinu*) da se u inspekcijskom postupku i u kaznenim odredbama Zakona, omogućí iznimka da se mjera pečačenja objekta

(kojom se kod proizvođača pekarskih proizvoda koji su prekršili odredbe zakona zatvara pekarski pogon na 30 dana) neće provoditi ukoliko se u roku od 5 dana dostave dokazi da su utvrđeni nedostaci otklonjeni kao i dokaz o izvršenoj uplati novčanog iznosa od 30.000 kuna u korist državnog proračuna, a na istovijetan način kako se ove sankcijske odredbe provode u ugostiteljskim i trgovačkim objektima (v. *Zakon o trgovini, Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti*).

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA DONOŠENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva iz Državnog proračuna.

IV. OBRAZLOŽENJE KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U smislu odredbe članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se da se ovaj Zakon donese po hitnom postupku, budući je ovaj Zakon dio mjera borbe protiv „sive ekonomije“, predlaže se da se ovaj Zakon donese iz gospodarskih razloga po hitnom postupku, stoga što njegovo donošenje omogućuje primjenu poboljšanih odredbi u obavljanju nadzora inspektorima Državnog inspektorata, a takva primjena omogućila bi već tijekom ove godine poboljšanje u poslovanju nadziranih subjekata i nakon izricanja sankcijskih odredbi u postupcima nadzora tržišta brašna odnosno odmah po otklanjanju uočenih nedostataka.

V. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POSEBNIM UVJETIMA ZA STAVLJANJE BRAŠNA NA TRŽIŠTE, S OBRAZLOŽENJIMA

Članak 1.

U Zakonu o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište ("Narodne novine", br. 48/04, 130/04 - ispravak, 140/05. i 143/05 - ispravak) članak 6. mijenja se i glasi:

- (1) Pravna ili fizička osoba koja proizvodi ili uvozi brašno uključujući i uslužnu meljavu pšenice, raži i kukuruza dužna je voditi evidenciju o količini zaliha i preradi pšenice, raži i kukuruza, te prometu i zaliham a brašna i količinama uvezenog brašna, o čemu podatke dostavljaju Ministarstvu nadležnom za poslove poljoprivrede (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).
- (2) Ministar nadležan za poslove poljoprivrede propisat će minimalne količine brašna, koje se mogu dobiti meljavom pšenice standardne kakvoće, raži i kukuruza.
- (3) Ministar nadležan za poslove poljoprivrede propisat će najviše količine brašna utrošene za proizvodnju pojedinih pekarskih i drugih proizvoda i način vođenja evidencije o tome, te način izvještavanja Ministarstva o podacima iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 2.

U članku 7. stavak 3. mijenja se i glasi:

- (3) Inspektori i ovlaštene osobe iz stavka 2. ovoga članka na mjestu počinjenja prekršaja, usmenim će rješenjem, pravnoj ili fizičkoj osobi koja stavlja brašno na tržište ili koristi ili prevozi brašno koje nije obilježeno evidencijskom markicom ili proizvodi pekarske i druge proizvode suprotno odredbi članka 6. stavka 3. ovoga Zakona, zabraniti obavljanje djelatnosti uvoza, trgovine brašnom ili djelatnosti proizvodnje pekarskih i drugih proizvoda ili djelatnosti prijevoza, u trajanju od 30 dana i u roku od pet radnih dana od dana donošenja usmenog rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti izvršiti pečaćenje poslovnih prostorija, onemogućavanjem korištenja postrojenja, uređaja i druge opreme za rad, te u roku od osam dana donijeti pisano rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti.

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. te stavci 6. i 7. koji glase:

- (5) „Iznimno se mjera pečaćenja iz stavka 3. ovoga članka neće izvršiti ako pravna ili fizička osoba (vlasnik) najkasnije u roku od 5 radnih dana od dana donošenja usmenog rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti dostavi gospodarskom inspektoru Državnog inspektorata ili ovlaštenoj osobi is stavka 2. ovoga članka, dokaz da su utvrđeni nedostaci otklonjeni kao i dokaz o izvršenoj uplati novčanog iznosa od 30.000 kuna u korist državnog proračuna. U protivnom, rješenje će se provesti pečaćenjem sljedeći radni dan nakon isteka roka za dostavu propisanih dokaza.

- (6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka, gospodarski inspektor će u zapisniku konstatirati da su prestali razlozi za izricanje usmenog rješenja i pečaćenja poslovnog objekta.

- (7) Ako pravna ili fizička osoba ne dostavlja podatke Ministarstvu sukladno članku 6. stavku 1. ovoga Zakona u propisanom roku inspektori ili ovlaštene osobe će rješenjem narediti rok za otklanjanje nedostataka.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 8.

Članak 3.

U članku 8. stavku 1. točka 4. mijenja se i glasi:

„4. za proizvodnju pekarskih i drugih proizvoda koristi brašno koje nije obilježeno evidencijskom markicom (članak 5. stavak 2.),“

U točki 5. iza riječi: „evidenciju“ dodaju se riječi: „ili ne dostavlja podatke iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona“.

Članak 4.

U članku 10. točki 1. riječ: „1.000,00“ zamjenjuje se riječju: „2.000,00.“

Točka 4. mijenja se i glasi:

„4. za proizvodnju pekarskih i drugih proizvoda, koristi brašno koje nije obilježeno evidencijskom markicom (članak 5. stavak 2.),“

U točki 5. iza riječi: „evidenciju“ dodaju se riječi: „ili ne dostavlja podatke iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona“.

Članak 5.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište.

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJA ČLANAKA

Uz članak 1.

Predloženom izmjenom želi se obvezati pravne ili fizičke osobe koje proizvode ili uvoze brašno da Ministarstvu nadležnom za poslove poljoprivrede dostavljaju izvješća o proizvodnji, odnosno uvozu brašna, namjenskih smjesa i koncentrata.

Uz članak 2.

Ovom izmjenom omogućava se Državnom inspektoratu iznimka u inspekcijskom postupku kojom se mjera pečaćenja objekta na 30 dana (kod proizvođača pekarskih proizvoda kod kojih je utvrđeno da su prekršili odredbe Zakona) neće provoditi u koliko se u roku od 5 dana dostave dokazi da su utvrđeni nedostaci otklonjeni i dokaz o izvršenoj uplati novčane kazne u iznosu 30.000 kuna u korist Državnog proračuna.

Uz članak 3.

Ovom odredbom je omogućeno inspekciji da sankcionira pekare koji ne dostavljaju Ministarstvu podatke odnosno izvješća.

Uz članak 4.

Predloženom odredbom povećana je minimalna novčana kazna s 1.000 na 2.000 kuna, te je dana mogućnost inspektorima da kazne i fizičku osobu koja ne dostavlja evidencije Ministarstvu.

Uz članak 5.

Predloženom odredbom ovoga članka dana je mogućnost donošenja pročišćenog teksta Zakona.

Uz članak 6.

Određeno je stupanje na snagu ovoga zakona.

VI. ODREDBE POSTOJEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Članak 6.

(1) Pravna ili fizička osoba koja proizvodi ili uvozi brašno uključujući i uslužnu meljavu pšenice, raži i kukuruza dužna je voditi evidenciju o količini zaliha i preradi pšenice, raži i kukuruza, te prometu i zalihama brašna i količinama uvezenog brašna.

(2) Ministar nadležan za poslove poljoprivrede propisat će minimalne količine brašna, koje se mogu dobiti meljavom pšenice standardne kakvoće, raži i kukuruza.

(3) Ministar nadležan za poslove poljoprivrede propisat će najviše količine brašna utrošene za proizvodnju pojedinih pekarskih proizvoda i način vođenja evidencije o tome.

Članak 7.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede.

(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom odredaba ovoga Zakona provode gospodarski inspektori Državnog inspektorata, odnosno ovlaštene osobe za obavljanje nadzora sukladno posebnom propisu.

(3) Inspektori i ovlaštene osobe iz stavka 2. ovoga članka na mjestu počinjenja prekršaja, usmenim rješenjem, pravnoj ili fizičkoj osobi koja stavlja brašno na tržište ili koristi ili prevozi brašno koje nije obilježeno evidencijskom markicom, ili proizvodi pekarske proizvode suprotno odredbi članka 6. stavka 3. ovoga Zakona zabranit će obavljanje djelatnosti uvoza, trgovine brašnom ili djelatnosti proizvodnje proizvoda ili proizvoda u čiji sastav ulazi brašno ili djelatnosti prijevoza u trajanju od 30 dana i odmah izvršiti pečačenje poslovnih prostorija, onemogućavanjem korištenja postrojenja, uređaja i druge opreme za rad gdje se to može izvršiti, te u roku od pet dana donijeti pisano rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti.

(4) Ako se u poslovnim prostorijama i prijevoznom sredstvu nalaze pokvarljive namirnice, pravna ili fizička osoba ili prijevoznik je dužan pisanim putem, u roku od 24 sata od dana pečačenja poslovnih prostorija, odnosno prijevoznog sredstva zatražiti da se zapečaćena prostorija, odnosno prijevozno sredstvo privremeno otpečati i u prisutnosti nadležnog inspektora, iz stavka 3. ovoga članka, iz njih će se odmah iznijeti pokvarljive namirnice, nakon čega će nadležni inspektor poslovne prostorije, odnosno prijevozno sredstvo ponovno zapečatiti.

(5) Žalba protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 8.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje pravna osoba koja:

1. stavlja na tržište brašno koje nije označeno evidencijskom markicom (članak 4. stavak 1., 2. i 3.),

2. prevozi brašno koje nije obilježeno evidencijskom markicom na pakovini ili na dokumentu koji prati brašno (članak 5. stavak 1.),

3. se bavi trgovinom brašna koje nije obilježeno evidencijskom markicom (članak 5. stavak 2.),

4. za proizvodnju pekarskih proizvoda ili proizvoda u čiji sastav ulazi brašno koristi brašno koje nije obilježeno evidencijskom markicom (članak 5. stavak 2.),

5. ne vodi ili netočno vodi propisanu evidenciju (članak 6. stavak 1.),

6. ne primjenjuje propis iz članka 6. stavka 2. i 3. ovoga Zakona,

7. ne popiše zalihe ili ne dostavi zapisnik o obavljenom popisu zaliha (članak 12. stavak 1. i 2.),

8. ne obilježi evidencijskim markicama brašno koje iz popisa zaliha stavlja na tržište (članak 12. stavak 3.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 10.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje fizička osoba koja:

1. stavlja na tržište brašno koje nije označeno evidencijskom markicom (članak 4. stavak 1., 2. i 3.),

2. prevozi brašno koje nije obilježeno evidencijskom markicom na pakovini ili na dokumentu koji prati brašno (članak 5. stavak 1.),

3. se bavi trgovinom brašna koje nije obilježeno evidencijskom markicom (članak 5. stavak 2.),

4. za proizvodnju pekarskih proizvoda ili proizvoda u čiji sastav ulazi brašno koristi brašno koje nije obilježeno evidencijskom markicom (članak 5. stavak 2.),

5. ne vodi ili netočno vodi propisanu evidenciju (članak 6. stavak 1.),

6. ne primjenjuje propis iz članka 6. stavka 2. i 3. ovoga Zakona,

7. ne popiše zalihe ili ne dostavi zapisnik o obavljenom popisu zaliha (članak 12. stavak 1. i 2.),

8. ne obilježi evidencijskim markicama brašno koje iz popisa zaliha stavlja na tržište (članak 12. stavak 3.).